

P-ISSN 0005-4283

E-ISSN 2603-3372

ИНСТИТУТ
ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ
НА НАУКИТЕ

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

СПИСАНИЕ НА ИНСТИТУТА ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
„ПРОФЕСОР ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН“
ПРИ БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ЕДИНАДЕСЕТИ ФОРУМ „БЪЛГАРСКА ГРАМАТИКА“

НА ТЕМА „РАЗВОЙ И СЪВРЕМЕННО СЪСТОЯНИЕ
ПРИ ФОРМООБРАЗУВАНЕТО В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК“
София, 21 – 22 октомври 2024

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕДАКТОРИ:

ПРОФ. Д-Р ДИАНА БЛАГОЕВА, ПРОФ. Д-Р ЕЛКА МИРЧЕВА
ДОЦ. Д-Р КАТЯ ЧАРАЛОЗОВА, ДОЦ. Д-Р ХРИСТИНА ДЕЙКОВА
ДОЦ. Д-Р МИЛЕН ТОМОВ, ДОЦ. Д-Р ЦВЕТАНА ДИМИТРОВА
ДОЦ. Д-Р ТАТЯНА АЛЕКСАНДРОВА

„Български език“ е академично списание, издание на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ при Българската академия на науките. То е основано през 1951 г. и от тогава излиза без прекъсване.

Списание то публикува оригинални статии от областта на езиковедската българистика: история, диалектно многообразие и съвременно състояние на българския език, както и от областта на общото и славянското езикознание, на теоретичната, корпусната и компютърната лингвистика. Представят се резултатите от етимологични, ономастични, етнолингвистични, социолингвистични, психоллингвистични, съпоставителни и интердисциплинарни изследвания на българския език. Списанието поддържа следните рубрики: *Статии, Научни съобщения, Езикова култура, Рецензии и обзори, Хроника, Годишнини и юбилеи.*

Приемат се материали в посочения тематичен обхват, оформени според изискванията.

Статиите се публикуват след двойно анонимно рецензиране от двама независими рецензенти. Годишно излизат 4 книжки.

Изискванията към авторите са публикувани на интернет страницата на списанието

www.balgarskiezik.eu

„Български език“ се реферира и индексира в следните бази данни:

ERIH PLUS – European Reference Index for the Humanities and Social Sciences

BRILL – Linguistic Bibliography ProQuest – Linguistics&Language Behavior Abstracts

ANVUR – National Agency for the Evaluation of Universities and Research Institutes – Italy

MIAR – Information Matrix for the Analysis of Journals Bibliography

SHI – Slavic Humanities Index

CEEOL – Central and Eastern European Online Library

CROSSREF

СЪДЪРЖАНИЕ

ЕДИНАДЕСЕТИ ФОРУМ „БЪЛГАРСКА ГРАМАТИКА“: „РАЗВОЙ И СЪВРЕМЕННО СЪСТОЯНИЕ ПРИ ФОРМООБРАЗУВАНЕТО В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК“ – СВЕТЛА КОЕВА, РАДОСЛАВ ЦОНЕВ	11
□ ФОРМООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ВАРИАНТИ В ПАРАДИГМАТА НА БЪЛГАРСКИЯ ГЛАГОЛ – КРАСИМИРА АЛЕКСОВА	21
НАБЛЮДЕНИЯ ВЪРХУ ЕДИН НЕНОРМАТИВЕН ФОРМООБРАЗОВАТЕЛЕН МОДЕЛ В СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – КРАСИМИРА ЧАКЪРОВА	61
СИНТАКТИКО-СЕМАНТИЧНИ УСЛОВИЯ ЗА (НЕ)РЕАЛИЗИРАНЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКАТА PLURALIA TANTUM ПРИ НЯКОИ ГЛАГОЛИ – ПЕТЯ ОСЕНОВА	81
МОРФОСТРУКТУРА НА ПОКАЗАТЕЛНИТЕ И ПРИТЕЖАТЕЛНИТЕ МЕСТОИМЕНЕНИЯ – ДЕСИСЛАВА ДИМИТРОВА	89
ПРИНЦИПИ НА ФЛЕКТИВНОТО ОПИСАНИЕ НА ГЛАГОЛНИТЕ СЪСТАВНИ ЛЕКСИКАЛНИ ЕДИНИЦИ В БЪЛГАРСКИ – СВЕТЛА КОЕВА	98
ФЛЕКТИВНО ОПИСАНИЕ НА СЪСТАВНИ НАИМЕНОВАНИЯ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК (ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДВУСЪСТАВНИТЕ ГЕОГРАФСКИ НАЗВАНИЯ) – СВЕТЛОЗАРА ЛЕСЕВА	120
ЗА ЕЗИКОВАТА ФОРМА НА МНОГОКОМПОНЕНТНИТЕ ТЕРМИНИ СЛОВОСЪЧЕТАНИЯ – КРИСТИЯНА СИМЕОНОВА	133
ОЦЕНЪЧНАТА СЕМАНТИКА КАТО ФАКТОР ЗА ПАРАДИГМАТИЧНА НЕПЪЛНОТА: ГЛАГОЛИ ЗА ПОВЕДЕНИЕ – ЕЛЕНА Ю. ИВАНОВА, ИВЕЛИНА СТОЯНОВА	142
ЛЕКСЕМАТА <i>БУШОН</i> И НЕЙНИТЕ МЕТАФОРИЧНИ И ФРАЗЕОЛОГИЧНИ ПРОЕКЦИИ – ДИЛЯНА ДЕНЧЕВА	164

ВСЕКИ САМ СИ ПРЕЦЕНЯ ... ДАЛИ ДА СЕ ПРОМЕНЯ – РУСКА СТАНЧЕВА, ЖАНЕТА ЗЛАТЕВА, АЛЕКСАНДЪР ГЕОРГИЕВ	182
ЗА МОДАЛНИТЕ <i>ЩЕ ДА</i> -ФОРМИ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК – ВЕРКА САШЕВА	198
КОНСТРУКЦИИ С ДВОЙНО МАРКИРАНЕ НА ОПРЕДЕЛЕНОСТ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК – КРАСИМИРА ХАДЖИЕВА	212
СЛОЖНИ ЛЕКСЕМИ, СЪСТАВЕНИ ОТ СЪЩЕСТВИТЕЛНО И ЧИСЛИТЕЛНО ИМЕ, ОТ ТИПА НА <i>ГОДИНА-ДВЕ, ЛЕВ-ДВА</i> – ЛОРА ЖЕЛЕВА	230
ФОРМИТЕ ЗА ПОВЕЛИТЕЛНО НАКЛОНЕНИЕ И ТЯХНАТА КОДИФИКАЦИЯ – ИЛИЯНА СТОИЛОВА	243
АНАЛИТИЧНИ ГЛАГОЛНИ ФОРМИ ИЛИ СИНТАКТИЧНИ КОНСТРУКЦИИ – ВЯРА МАЛДЖИЕВА, РУСКА СТАНЧЕВА	268
СИНТАКТИЧНАТА ГРУПА <i>ГЛАГОЛ + ПРИЛАГАТЕЛНО ИМЕ</i> – ФОРМАЛНИ ОСОБЕНОСТИ И НОРМАТИВНИ АСПЕКТИ – ТАТЯНА АЛЕКСАНДРОВА –	283
ТЕХНИКИ НА РАЗШИРЕНИЕ НА ПРОСТИ ГРУПИ С ПРИЛАГАТЕЛНО И СЪЩЕСТВИТЕЛНО – МАЛИНА СТОЙЧЕВА	298
ФЛЕКСИВНОТО РАЗГРАНИЧАВАНЕ НА СЪЩЕСТВИТЕЛНИТЕ ОТ МЪЖКИ И ЖЕНСКИ РОД В МНОЖЕСТВЕНО ЧИСЛО В БЪЛГАРСКИЯ КНИЖОВЕН ЕЗИК ПРЕЗ ВЪЗРАЖДАНЕТО – ЛЪЧЕЗАР ПЕРЧЕКЛИЙСКИ	311
ПРИЛАГАТЕЛНИ ИМЕНА, ЗАВЪРШВАЩИ НА <i>-ЕН</i> , С ОМОНИМИЯ В ОСНОВНАТА ФОРМА И РАЗЛИЧНО ФОРМОИЗМЕНЕНИЕ – МИЛЕН ТОМОВ, ИЛИЯНА КУНЕВА, ЛОРА ЖЕЛЕВА	325
ПАСИВ И РЕЗУЛТАТИВНОСТ В СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – ВАСИЛ СТАМЕНОВ	339
СЪЩЕСТВИТЕЛНИТЕ СОБСТВЕНИ ИМЕНА ОТ ОБЩ ГРАМАТИЧЕН РОД В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК – РАДОСТИНА КОЛЕВА	348
ЕФЕКТЪТ НА ЛЕКСИКАЛНАТА ЧЕСТОТНОСТ ВЪРХУ РЕГРЕСИВНАТА АСИМИЛАЦИЯТА НА ОБСТРУЕНТИТЕ ПО ПРИЗНАКА ЗВУЧНОСТ – БИСТРА АНДРЕЕВА, МИТКО СЪБЕВ	357
ЕКВИВАЛЕНТНОСТ В ПРЕВОДА НА ПОЛСКИ И БЪЛГАРСКИ СЪДЕБНИ РЕШЕНИЯ. ТЕРМИНИ ОТ СЕМАНТИЧНОТО ПОЛЕ НА ЛЕКСЕМИТЕ ПОЛ. <i>КАРА</i> И БЪЛГ. <i>НАКАЗАНИЕ</i> – НАТАЛИЯ ДЛУГОШ	370

КЪМ ВЪПРОСА ЗА СЪЩНОСТТА НА *ФУТУРУМ ПРЕТЕРИТИ*
В СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК – **ИРЕНА РУСЕВА** 382

ДАННИ ЗА СЪВРЕМЕННИТЕ СЛОВОИЗМЕНТЕЛНИ ТИПОВЕ,
РЕГИСТРИРАНИ В БЪЛГАРСКИТЕ ГОВОРИ ОТ ОБЛАСТТА ГӦРА –
ЛУЧИЯ АНТОНОВА-ВАСИЛЕВА 398

КОНТИНУАЛНОСТТА КАТО ФЕНОМЕН НА СЕМАНТИЧНАТА ДЕРИВАЦИЯ
В СЛАВЯНСКИТЕ ДИАЛЕКТНИ ОЗНАЧЕНИЯ НА ВРЕМЕТО –
МИХАИЛ КОНДРАТЕНКО 419

ЛЕКСИКОСЕМАНТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОВОРА В С. БРЕЗЕ,
ДЕВИНСКО – **ЕЛЕНА КАНЕВСКА-НИКОЛОВА** 430

УДАРЕНИЕ ПРИ ФОРМООБРАЗУВАНЕТО НА СЪЩЕСТВИТЕЛНИТЕ,
ПРИЛАГАТЕЛНИТЕ И ЧИСЛИТЕЛНИТЕ ИМЕНА В БАНСКИЯ ГОВОР –
РАДОСЛАВ ЦОНЕВ 452

ЗА НЯКОИ ГРАМАТИЧНИ ПРИНЦИПИ ПРИ СЪСТАВЯНЕ
НА БЪЛГАРСКИЯ ДИАЛЕКТЕН КУЛИНАРЕН РЕЧНИК (БДКР) –
АНА КОЧЕВА 475

СЕСИЯ, ПОСВЕТЕНА НА ПРОФ. Д-Р ИВАН КОЧЕВ

ЖИВОТ, ОТДАДЕН НА ЕЗИКОЗНАНИЕТО –
КИРИЛ КИРИЛОВ 487

ПРОФ. Д-Р ИВАН ЮСТИНИАНОВ КОЧЕВ – УЧЕН, УЧИТЕЛ, МЕНТОР
И ОБЩЕСТВЕНИК (90 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО) –
ЛЪЧЕЗАР ПЕРЧЕКЛИЙСКИ 492

ЗА АВТОРИТЕ 495